

Govern de concentració? Govern Lerroux?

Molt li ha costat al "caudillo" de formar aquest nomenat Govern de Concentració Republicana d'Esquerra, i veritablement, quan hom llegeix i rellegeix la llista dels elements i dels partits que s'han juntat per a col·laborar en el mateix, li mig roda el cap.

I és que ningú que cregui en la paraula dels homes i senti i segueixi intensament la política hispana, i hagi viscut amb ple coneixement de causa la realitat d'aquests dos anys i mig de vida de la República espanyola, pot entendre a primer cop de vista, com ha estat possible aquesta concentració governamental, en la qual els radicals hi estan en desproporcionada representació.

Però si hom llegeix i rellegeix les condicions abans fixades pels partits col·laboracionistes amb Lerroux i té en compte la força de les mateixes, pot arribar-se a explicar aquesta realitat tan xocant.

Lerroux ha arribat a complir aquella profecia tan seva: "—Yo governaré". Ja ha format el seu primer Govern. I justament, les possibilitats i tot, l'efectivitat del mateix, depenen de la decantació d'aquesta incògnita. Govern Lerroux? Govern de concentració?

I és evident. Si el Govern que acaba de formar-se amb la col·laboració tan condicionada que àdhuc ha arribat a ésser una submissió de Lerroux als demés grups republicans, porta la seva actuació estrictament guiada per aquests compromisos que el possibiliten, aleshores el Govern, veritable concentració republicana, serà la continuació dels anteriors Governos, perquè en realitat serà el seguidor de la seva marxa i de la seva obra. Lerroux serà la xiroia mascarada seguidora de la ruta que ell havia combatut.

Però si els radicals que han seguit les paraules de Lerroux des de l'oposició, i han combatut per tots els mitjans la política d'Azaña, volen surar des del governament, creuen arribada la seva hora de ratificació, i pretenen imposar-se dels altres grups que han sacrificat a les necessitats polítiques del moment el sentimentalisme

ideològic per assolir la pràctica governació eficient del règim, aleshores el govern Lerroux haurà desaparegut en desaparèixer el Govern de Concentració.

Aquesta és la realitat de la vida del Govern que s'acaba de constituir. Mig barreja i mig concentració. Suprema il·lusió dels lerrouxistes, que poden prestar en aquest moment, si saben rectificar en bé de la República de passats errors, un gran servei al règim; però realitat fictícia de Govern, que té en la pròpia naixença estrictament condicionada la breu durada del seu mandat, en el cas de què els que avui s'aixequen com a força triomfadora en el camp governamental republicà, els arribessin a pujar els fums al cap i pretenguessin complir amb tota rectitud aquell: "—Yo governaré".

Nosaltres que—parlant sincerament—no ens sentim pas joiosos ni confiats davant d'aquest nou Govern republicà, però que l'acceptem, en atenció a les condicions exigides pel nostre Partit, com a un mal menor; advertim amb tota lleialtat que: Estarem sempre més aprop dels nostres ideals i dels nostres programes—disciplina suprema de la nostra recta trajectòria política—que no pas dels homes i dels Governos.

Acceptem un Govern de concentració republicana, que sàpiga complir amb dignitat la paraula donada a Catalunya. Tota desviació del mateix la condemnarem amb tota la nostra força.

Han estat clausurades les oficines de la Guàrdia Nacional de Dublín

Dublín, 15.—La policia ha efectuat un registre a les Oficines de la Guàrdia nacional a Dublín, havent-se incautat de nombrosos documents i follets.

Després de l'última reunió del Tribunal militar de l'Estat lliure, ha estat publicat un edicte, ordenant la clausura de les oficines de la dita guàrdia nacional.

Remarques eutrapèliques

El Gabinet dels Tretze

No falta qui fa remarcar que el nou Govern està compost de tretze membres, nomenats en dimarts, i, com a bons supersticiosos, exclamen: —Es de mal auguri!

El mal auguri és, per a nosaltres, que el nou Govern hagi vingut sota un signe fatídic: el presoner d'Alcalá d'Henares.

Endevina, endevinalla

"Solidaridad Obrera" està fent una activa campanya contra la llei de Vagabunds o Ganduls. "Solidaridad Obrera", si no ho tenim mal entès, és òrgan d'una organització de treballadors.

Quina relació pot tenir, doncs, el diari dels obrers amb els vagabunds o ganduls?

La solució queda a l'albir del lector.

Mal inici

S'ha trencat el que era ja una tradició de la República; el que constituïa el seu més preuat blasó; el que hem aplaudit frenèticament tots els que sentim la necessitat de la supremacia del poder civil. Al Ministeri de la Guerra ha tornat a sonar l'oratória de caserna, s'ha oït el dring malestruc dels esperons i una declaració del flamant ministre ha vingut a ferir les nostres conviccions d'homes civils. El senyor Rocha "espera de l'exèrcit la col·laboració necessària per a l'obra que ha de realitzar-se".

I aquest deu ésser, en efecte, el pensament lerrouxista. Martínez Barrios, el ministre de la Governació, per la seva part, ha començat ja a enviar militars per a governar civilment algunes de les insules peninsulars.

Així concebia també el senyor Gutiérrez, "El Africano", primer escopeta, primer agricultor, primer... i Alà faci que sigui l'últim Borbó.

Són els inicis del ressorgiment d'una casta que el senyor Azaña retornà a la seva funció estricta.

Preparem-nos, catalans, a sofrir-ne les conseqüències.

Si no sabem evitar-les.

L'"esperit ari"

Goebbels prepara una gran foguera, en la qual se "sacrificaran" les obres (més de mig milió) de

més de deu mil escriptors antics i moderns. S'estan eliminant de les biblioteques nacionals alemanyes totes les obres dels enciclopedistes francesos, dels materialistes, dels pacifistes i dels intel·lectuals jueus.

La kultura alemanya va a esdevenir una realitat.

Remarca aliena

"El correligionari (?) del senyor Botella Asensi, don Eduardo Ortega i Gasset, es mostrava indignadíssim per la solució de la crisi, i més concretament per la composició de l'actual Govern, que qualifica de vergonyós.

Tanta era la seva indignació, que deia que pensava anar a Fontainebleau a oferir-se a don Alfons."

El Sr. Eduardo Ortega i Gasset és, com diu "Heraldo de Madrid", massa personal i intransferible.

Abili Calderon, satisfet

—Aquest Govern—ha dit el conegut diputat agrari—donarà una mica de tranquil·litat al país i normalitzarà la situació social. Es clar que topa amb moltes dificultats; però si el Sr. Lerroux està tan enèrgic com fins ara, en el successiu, tot arribarà a port de salvació.

Es, no hi ha dubte, una opinió que fa el pes.

Descontents

Sembla que el Sr. Lerroux no ha pogut acontentar tots els seus amics. Hom diu que Salazar Alonso, Marraco, etc., no han trobat el "marc" adequat.

Enraonies!

El telèfon, espia del país

L'empresa telefònica ha creat un "Despacho permanente", el qual, segons els ben enterats i àdhuc la mateixa Companyia, té per objecte enterar-se del que passa al país.

Heus ací que quan es parla de la inviolabilitat de la correspondència i del domicili, hom topa amb el telèfon.

El telèfon, doncs, res no té a veure amb la democràcia.

La dictadura hi deixà incrustat el seu esperit.

Cal remarcar-ho, per tal que serveixi d'avís.

EUTRAPÈLIC

ESPECÍFICS DE TOTS ELS PAÏSOS

Farmàcia Serra del Dr. Ornosà

Raval Sta. Anna, 80 - Telèfon 8 - REUS

DISTINCIO

Posem a l'abast de vostè les més originals i suggestives creacions de la Moda. Esplèndid assortit en sederies, popelines, trobalcos, percal, tot d'excel·lent qualitat i gustos finíssims. No deixi de visitar-nos. Participi vostè també de l'economia dels nostres preus.

Magatzems EL INDIO

Llovera, 18 - Tel. 547 X REUS

Vi selecte de la Conca del Gaià

Si voleu beure vi pur, tal com surt del Celler del Sindicat Agrícola de Vilarodona, demaneu-lo als següents establiments: MAGI MARTI, Llovera, 53; H. MARINE, P. Prim, 1; COLMADO MADICO, C. Monterols; DROGUERIA PINYOL, P. República, Tel. 112; ROMA MARIMON, Plaça Catalunya; EMILI CAPDEVILA, Sant Pancràs; CENTRE NATURA, R. A. Jesús, que us el serviran en garrafes de 4 i 8 litres precintades pel Sindicat, i al preu de **50** cèntims litre.

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

Comptes corrents en pessetes i en moneda estrangera amb abonament d'interessos

Caixa d'Estalvis a la vista i a l'interès del 3 $\frac{1}{2}$ per 100 l'any

Girs sobre la península i sobre qualsevol altre país

Compra-venda de valors

Cambra cuirassada amb departaments de caixes per a lloguer

Paguem els cupons de venciment corrent

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liège (Bèlgica) 1926
Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

Noticiari

*** La Comissió d'Assistència Social ha prestat, durant el passat mes d'agost, els següents serveis: Visites domiciliàries, 407; Dispensari municipal, 334, i reconeixements escolars, 120.
A l'Institut Policlínic municipal: Tocologia, 24; Anestèsies, 7; intervencions quirúrgiques, 17; otorinolaringologia, 26, i radiologia, 181.
Total, 1.116.

Lubrificants "Aguila"
de Vda. de M. Brugarolas. - Barcelona
SUCURSAL AMB DIPOSIT
en aquesta ciutat

Raval alt Jesús, 11 i 13.-Tel. 198
Representant per la província de Tarragona: ENRIC PRATS

*** Ans d'ahir van visitar el governador civil senyor Freixa el finit coronel de la guàrdia civil senyor Moreno Suero, el rector de Riudoms, els alcaldes d'Alió, Villarrodona i Borgés del Camp, una comissió de propietaris i parciers d'Alió, el Sindicat de Transports de Reus i el Sindicat de la C. N. T. de Tarragona.

Pere Cavallé i Pi

Ex-alumne intern i ex-metge de guàrdia, per oposició, de Toco-Ginecologia, de l'Hospital Clínic de Barcelona.

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Consulta: de 10 a 12 matí i de 3 a 6 tarda

Raval alt Jesús, 50, entresol.-Tel. 9 X REUS

SALO KURSAAL - Tel. 157 R

Local de les màximes comoditats

EXTRAORDINARI PROGRAMA per avui diumenge, tarda i nit

P. D. C. presenta l'extraordinari film interpretat per la genial actriu Constance Bennett: **TENTACION**

—Els dibuixos animats i sonors: **JAQUE-MATE**

—La cultural: **Viatjes per terres estranyes**

—Artistes Units presenta a Jack Holt, Constance Cummings i Boris Carloff en

Tras la máscara

Impressionant assumpte de misteri i intriga segons l'obra «El servicio secreto».
—Pròxim dimecres: Sensacional programa

*** Al Vendrell, en una caseta soplug situada prop de l'estació un gos de presa va mossegar Ramon Gabarró, Berta Teixidó i la nena Teresa Teixidó.

Pel que declararen aquests sembla que, mentre estaven discutint el gos es llençà al damuna creient sens dubte que es barallaven.

Foren assistits pel metge Rafel Escofet que els aprecià ferides lleus.

L'alcalde disposà que el gos passés a observació.

Permanents a 10 pessetes completes i garantides

Demani hora al Magatzem J. BARBERA

Carrer de Jesús, 28 REUS

*** Tenint en compte l'aplec que la Joventut Fejocista celebrarà avui a Sant Martí de Brufagnya, el governador ha nomenat un delegat especial que assistirà a l'acte acompanyat de guàrdia civil. Ha ordenat també que la carretera d'accés al lloc on se celebrarà l'aplec sigui vigilada.

Notes i fines per a vendre

usades però amb molt bon estat i a bons preus.

Raó: Castelar, 34. - Reus

*** A Aldea (Tortosa), es barallaren Ferran Doprat, de 38 anys, i Manuel Fortea Simó, de 66 anys, resultant el primer amb una ferida al costat esquerre, qualificada de pronòstic greu i el segon amb ferides al cap també greus. Foren traslladats a l'Hospital de Tortosa.

*** Ha passat unes hores a l'Observatori de l'Ebre, per a estudiar les seves instal·lacions, l'illustre sismòleg nord-americà Pare Jaume B. Mascluvane, S. J., degà de la Facultat de Ciències de Sant Lluís (Estats Units).

Després va marxar cap a la capital portuguesa, acompanyat del director de l'Observatori de l'Ebre, Pare Rodés.

Acadèmia de Música d'Adela Vendrell

Professora amb títol oficial

SOLFEG - PIANO - CANT - RÍTMICA

Preparació completa per a la Carrera Oficial

Sistema especial d'ensenyament per alumnes de poca edat

Obertura de curs 1.er d'octubre

Raval baix Jesús, 29, 2.on REUS

*** Als calabossos del Palau de Justícia de Barcelona hi havia 57 detinguts, entre vagabunds, autors de delictes comuns i reclamats.

Com sigui que els calabossos no són suficients per tanta gent, els detinguts protestaren i començaren a pegar cops a les portes, amb perill de trencar-ne alguna.

Novament el degà dels jutges es dirigí al cap superior de policia perquè siguin habilitats alguns locals on puguin ésser encabits els detinguts.

També s'ha demanat que durant les actuals circumstàncies sigui augmentada la guàrdia al Palau.

Bernardo Alfageme

Primera marca Espanyola de Conserves de Peix.

Representant-Dipositari per tota la província

B. VIDAL

Apodaca núm. 36 Telèfon 637

TARRAGONA

*** Per ahir estava anunciada la vaga de treballadors del camp d'Alcover.

El governador i l'alcalde d'aquella vila conferenciaren per tal d'enfocar la més ràpida i viable solució del conflicte.

*** Per tal que sigui designada la Comissió arbitral per a entendre en la resolució dels conflictes derivats dels contractes de conreu, el senyor governador va conferenciar amb el conseller d'Agricultura de la Generalitat.

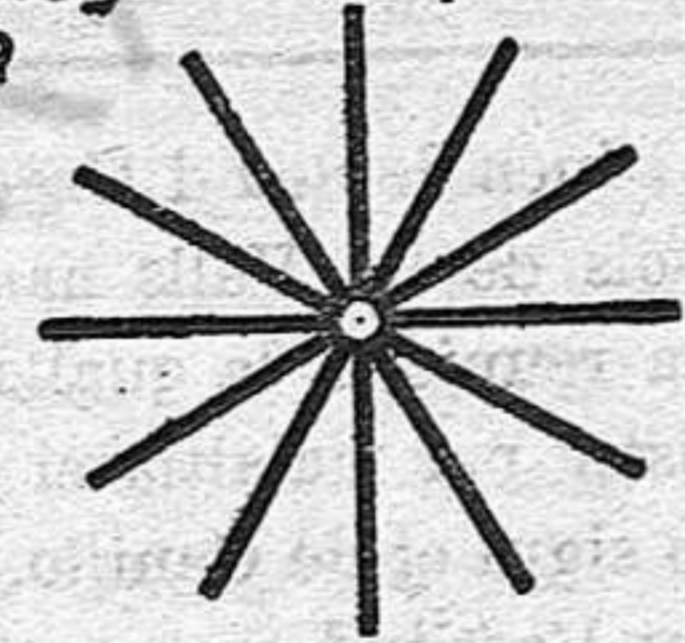
Jaume Roig i Padró

MEDICINA GENERAL I DE LA INFÀNCIA
Visita de 4 a 6.

Major, 3, pral. — Telèfon 339.

*** La Cambra de Comerç de Tortosa ha dirigit un telegrama al ministre d'Obres públiques, demanant-li nova consignació per al ferrocarril de Vall de Zafan.

Te mal de cap?
Provi en cada ull per separar quines son les ratlles mes negres d'aquesta estrella

si en veu unes de mes negres que les altres, vosté té astigmatisme. Facis graduar la vista i amb unes bones ulleres evitara el mal de cap.

Visitin's

SALAS optic

Antiga "CRUZ ROJA" Monterols 3

*** La policia busca el menor Ramon Costa i Gassó, que s'escapà de casa seva a Cervera.

*** Joaquim Ordi Fernández, de 23 anys, fou detingut per un guardia urbà, per demanar almoïna als veïns d'aquesta ciutat.

Sánchez Romate Hnos. JEREZ

CASA A LONDRES

75 tipus de vins

10 tipus de conyac

Marca exigida pels bons bevadors d'arreu del món. La preferida al buffet de la Cambra dels Lords Anglesos.

Paladejant el conyac N. P. U. (1850) hom reconeix que no admet comparacions.

*** La Societat "El Círculo" va celebrar dijous Junta general, i s'acordà anar a una restauració del Teatre Fortuny, per tal d'inaugurar-lo el primer de novembre.

*** Aquests dies és la festa major d'Avinyó, que ha preparat un extens i variat programa de festejos, entre ells, sardanes, balls, funcions teatrals, sessions de cinema i altres.

*** Avui, malgrat el que s'ha vingut dient, a Lleida se celebra el míting d'afirmació dels ideals d'Esquerra Republicana de Catalunya. Hi parlaran, entre altres, els senyors Dencàs, Humbert Torres, Andreu, Gassol, Pi i Sunyer, Companys i Macià.

Hi acudiran amb les seves senyeres, tots els Centres d'Esquerra de les terres lleidatanes. L'entusiasme creat entorn d'aquest important acte, fa preveure un nou triomf del nostre partit.

**Acadèmia de Dibuix
i Pintura**

J. FERRER I REVASCALL

St. Joan, 11

*** Diuen de Seu d'Urgell que els cònsols de les Valls han celebrat una reunió, a la qual no pogué assistir per malaltia el cònsol major, o sigui el de Canillo.

Davant l'actitud amenaçadora i d'intransigència que sembla ha adoptat el veguer francès, M. Samalans, possiblement es convocaran noves eleccions parcials en les parròquies en què els partidaris del bisbe de la Seu sofriren derrota en el sufragi del 31 d'agost.

Demà, dilluns, juraran els nous cònsols.

Es concedeix extraordinària importància a la reunió, creient-se que en ella es prengueren acords interessants, que els reunits no deixaren transcendir als veïns d'Andorra.

BANC DE BILBAO

De l'últim Balanç presentat per aquesta important Entitat en data 31 d'agost de 1933 anatem les següents xifres:

Comptes Corrents a la vista, pessetes 305.323.447.44.

Dipositants de valor en custòdia, 3.002.989.008.79.

En el passat mes d'agost:

Augmenten els comptes corrents, ptes. 1.974.622.19.

Augmenten els Dipòsits en custòdia, ptes. 5.552.634.19.

El BANC DE BILBAO

Obre *Libretes d'estalvi* amb interessos a 3 1/2 % anual, admet dipòsits de valors en custòdia entregant resguard numèric, i realitza tota classe d'operacions de Banca i Borsa.

*** El govern nordamericà ha decretat que des d'ara la illa de Haití s'anomeni Hispaniola.

LITINOIDES SERRA

La millor aigua de taula

Capsa popular amb sis bossetes: 65 CENTIMS

El procediment nou, mecànic, per a la fabricació d'aquestes bossetes, assegura la

Desificació perfecta dels components.

Inalterabilitat absoluta del producte

Beveu l'aigua obtinguda amb LITINOIDES SERRA, SEMPRE IGUAL, SEMPRE AGRADABLE, apagareu la sed i evitareu els transtorns que ocasionen en el vostre organisme l'àcid úric i les males digestions, i totes les molèsties que provenen de les malalties dels ronyons, fetge i bufeta.

Capsa popular amb sis bossetes: 65 CENTIMS

*** Avui es tornarà a rodar al Saló Kursaal l'impressionant assumpte de misteri i intriga segons l'obra "Al Servicio Secreto" i que es titula "Tras la màscara" Els intèrprets Jack Holt i Constance Cummings fan, en els seus respectius rols, una creació.

El complement del programa és a base de "Tentación", els dibuixos animats "Jaque-mate", i un rollo de cultura.

**Fàbrica de calçat
Vendes al detall
Preus de fàbrica**

JOAN IGLÉSIES, Galanes, 14

Venc motor 1 i 1/2 cavall de força. Nou 175 pessetes

*** En reunió celebrada pels catedràtics d'Instituts, s'acordà per unanimitat, entre altres conclusions, sollicitar del ministre d'Instrucció pública que les places dels Centres de nova creació es proveeixin per concurs i amb caràcter interí, donant dret preferent als candidats numeraris.

S'ha insistit en la interinitat dels nous càrrecs i en què aquesta cessi a la major brevetat possible, mitjançant la provisió legal definitiva.

Llibreria Nacional i Estrangera

Tots els llibres en tots els idiomes

Oferim un servei de vendes a terminis

Raval Santa Anna, 20, REUS - Telèfon 419 R.

*** A l'Institut de Tarragona han celebrat una reunió els cursil·listes, acordant dirigir una instància a la Superioritat, en sollicitud de què s'ampliïn les places de mestres.

*** Ha arribat a Bagdad l'avió que porta el fèretre que conté les despulles del rei Façal.

Després de celebrar-se funerals vertaderament impressionants, les despulles del rei traspassat foren dipositades al panteó.

SALAREUS

EQUIPS SONORS DE PRIMER ORDRE

Programa per avui tarda i nit

Estrena del drama d'originalíssima trama i extravagants aventures:

El Collar de Motas

(o la Banda Moteada)

—Estrena de la magistral execució, interpretació i bella fotografia. Darrera factura del cinema anglès, el film:

—Un film de curiositats i una cinta còmica.

*** El senyor Ortega i Gasset ha anunciat per a molt aviat una campanya política per a crear un partit "aliè als partits, ple de mobilitat i sentit moderns i amb un gran dinamisme".

Vol dotar al seu programa d'un sentit juvenil.

L'experiència de la massa encefàlica o "Al Servicio de la República", no ha estat prou convincent.

*** Per la guàrdia rural foren foragitades tres caravanes de gitano, una de la Munta i Baixa, composta de 21 persones, 11 cavalleries i 4 carros; l'altra del darrer de l'estació del tramvia, composta de 9 persones, 6 cavalleries i 2 carros; i la tercera, acampada prop del camp d'esports dels "Ploms", composta de 17 persones, 9 cavalleries i 3 carros.

Ursicina Marimon

PROFESSORA DE PIANO

Obertura de curs: 1.º d'octubre
C. Pi i Margall, 10, 1.º, 1.ª - REUS

*** El Conseller de Sanitat, senyor Dencàs rebé confidències de que en les inspeccions pel descobriment de fàbriques d'embutits de carns en les quals s'havien comès irregularitats consistents en haver cobrat uns empleats de tal servei 2.000 pessetes per no denunciar unes infraccions al reglament sanitari. Fetes les averiguacions del cas, abans d'ahir els mossos d'Esquadra detingueren a dos inspectors. Un d'aquests és el metge Salagaray que immediatament fou posat a disposició del jutge. A l'altre inspector se li ha format expedient per entendre que hi hagué negligència en no donar compte de les maniobres del primer.

J. FERRER I REVASCALL

**Acadèmia de Dibuix
i Pintura**

St. Joan, 11

*** A Flix es barallaren Rita Tarrés i Rosa Rodés, per qüestions referents a la vaga de la fàbrica Electro-Química, produint-se erosions.

Automobilistes!

AUTO-RECAMVIS us ofereix el nou sistema de venda d'olis a granel de "VACUUM" a preus limitats.

Sant Joan, 19 Tel. 202 R

*** Al Vendrell han estat detinguts Ramon Gabagó i Josep Montserrat, per haver-se comprvat que les ferides que sofriren Ramon Gabagó, la seva esposa Berta Teixidó i la nena Teresa Teixidó no foren produïdes per mosesgar-los un gos, sinó a causa d'una baralla.

PREMSA per a VI

Americana núm. 3 amb carro
E S V B N
Carrer Sta. Elena, núm. 5 - REUS
PERE FABREGUES

Notes locals

De les casernes

Com tots sabem, en una recent disposició de govern, ens fou cedit a Reus a títol gratuït i per a fins culturals, un dels dos grups de pavellons que emmarquen la plaça de Galan i Garcia Hernández.

Hem de sentir-nos contents els reusencs per la tal cessió? Poden sentir-se'n satisfets els nostres representants a les Corts d'Espanya d'haver lograt la donació susdita? Sí i no.

No ens en podem donar pas per satisfets, perquè hem vist com en altres ciutats, la República ha estat pròdiga en cedir casernes, fortaleses, etc., sense condicionar-ho; i en canvi pel que toca a nosaltres, ens fou donat un bocí del que demanàvem i encara amb la trava de destinar-ho a un fi determinat; és a dir que la ciutat no és lliure de fer-ne el que més li plagui o convingui.

Cal rebutjar, per tant, la cessió d'aquests pavellons? No; sigui poc o molt; més val aquesta poca casa que no pas res.

Què en farà l'Estat, però, de l'altre grup de pavellons que tant enlletgeix el carrer de Castelar, els pisos dels quals estan quasi bé tots deshabitats? Si m'ho permeteu, vos diré al que crec està destinat; a un criader de rates.

Què en treurà l'Estat de conservar aquell cos d'edifici, si resta buit i no sembla pas destinat a cap fi. El més lògic, sembla que davant la nul·la utilitat que avui té per l'Estat i davant les reiterades demandes de donació que hi té fetes Reus, el més lògic, dic, és cedir-nos-ho lliurement.

Es que es pensa tornar-ho a habilitar per militars? Bé; no sentiria pas cap recança el que les ja quasi famoses casernes fossin de nou tornades a vida per la vinguda d'un regiment; si en contra d'això, però, és possible que les esmentades casernes passin a propietat de Reus, en bona hora vinguin els quarters. Però si no les podem haver i solament han de servir per magatzem de material de campanya, per la qual cosa cap benefici en rep la ciutat, vingi un regiment puix que aquest almenys porta una sèrie ben apreciable d'ingressos i unes molt convenientes facilitats pels reusencs quotes militars. I això és el que crec haurien de defensar amb tot interès els representants a Corts per aquesta ciutat.

A Reus l'entristeix el sepulcral

silenci de la plaça de Galan i Garcia, i per tant, que permetin els poders de la nació, que la nostra ciutat li doni vida, o del contrari que li donin ells.

Aquesta, opino, fóra la posició que haurien d'adoptar els nostres diputats; o la cessió dels quarters, o fóra magatzems i lograr la vinguda d'un regiment.

Tinc un ple convenciment, una seguretat plena, que si els nostres parlamentaris es prenguessin l'assumptu amb l'interès necessari per a triomfar de les coses, interès que haurien d'esperonar activament els diferents centres polítics locals, tinc la certesa, repeteixo, que en sortiríem victoriosos, perquè és de raó, perquè és just i perquè ho demana una ciutat eminentment republicana.

Contra la marxa de la República

Els interessos feudals ferits, en rebel·lió

Revolució i contra-revolució; això és, un moviment d'afirmació dels principis democràtics, de desenvolupament de les doctrines modernes, per a que tot ciutadà se senti lliure i satisfet en tot el possible, i un moviment que tendeix, pel contrari, a tornar les coses a l'estat en què es trobaven abans de la proclamació de la República. L'esperit menys sagaç que observi el panorama de la vida pública descobreix això a través de tot episodi i anècdota. Espanya se sent dividida en aquests dos bàndols. Contra l'Espanya vella, que se sentia perfectament representada en el Govern illegal de la dictadura, s'aixecà la nova Espanya en forma arrolladora. La República representa el seu triomf. Perquè la República és això: un moviment de renovació, un nou esperit, que si ha traçat unes bases en la Carta fonamental de l'Estat ha de seguir desenvolupant en successives lleis aquell contingut per a que sigui quelcom més que una matèria d'arxiu.

Convé a tot el món aquesta activitat transformadora? Naturalment que no. Contra els interessos nous, com hem dit, s'aixequen els interessos vells. Cap revolució es realitza sense resistència. Mentre el ciutadà satisfet segueix la seva vida normal, l'interès ferit crida

(Acabament)

Ells, consideren esvaït del cor del poble la recordança tràgica dels empresonaments, exilis i segrestaments de què eren víctimes tots els homes que amb la seva entesa i jugant-se fins la seva vida, propugnaven per un règim de llibertat dignificadora de l'home. Per considerar-ho així, és per què tenen la gosadia de llençar llot damunt el nom honrat dels homes directors de la vida de la nostra terra. Ells, no poden capir jamai, l'embranzida que el poble ha fet vers la fita modernitzadora de les costums ciutadanes, volien una República tipus senyor Esteve on la bandera de la democràcia, fos la tapadora de les vergonyes i les cor-

Serem escoltats? El temps ens respondrà.

Jot

desaforadament, pretenguent omplir l'espai universal amb els seus crits. Per afegidura, a Espanya l'interès ferit disposa ara de potents altaveus; això és, d'òrgans d'opinió que, declarant la seva hostilitat franca a la República i emmascarant-se d'un hàbil liberalisme, tots els matins i totes les nits, amb un o altre pretext, vénen a exclamar: "No; això no convé als interessos nacionals".

L'Espanya feudal s'agita. No vol renunciar al benefici secular que li proporcionava la Monarquia. Aquesta i aquella havien segellat un pacte de socor mutu. Fora dels interessos de la gran plutocràcia, de l'Església, d'un Exèrcit organitzat a la moda asiàtica, del gran propietari, el demés era... pur paisatge. I del que es tracta, per a molts, és de què ressusciti tot el tinglado del vell Estat monàrquic, en el desig d'uns, amb un rei al cimall; en la voluntat d'altres, amb un gorro frigi a dalt. Què té més! Molts periòdics s'entreguen a un pintoresc exercici de ventriloquia: Fingeixen la veu del poble, dissimulant la seva natural de personatges derrotats en les eleccions d'abril de 1931.

Els republicans han d'estar alerta i saber valoritzar cada crit i cada moviment. I han de recordar el perillós que resulta criar corbs.

rupcions monàrquiques i a l'ensens la continuació d'aquelles prebendes i concessions que arreu disfrutaven la gent de dreita i que portaren l'esvendrallament irracional.

Suara protesten, criden i fins conspiren, cosa que si bé reconeixem la llibertat de cada un, entenem que per a fer-ho, ha d'ésser en més o menys graus de dignitat, de raó i de justícia, jamai deu tolerar-se quan hom sap que l'única actitud comprensible d'aquesta gent, seria la de callar i respectar els homes que suara tenen la responsabilitat del govern de la nostra terra, i que han de treballar neguitosament per tal d'arrancar tot allò que ells, els senyors de l'ordre, malmeteren, embrutiren i empenyaren quan els temps de disbauxes dictatorials.

Avui les dretes, acollint-se en allò de la "República és per a tots" porten les seves campanyes als límits de la indignitat més oprobiosa, llançant tot el seu verí perfumant d'encens vers les persones de l'Esquerra republicana, fent servir de blanc la venerable figura del nostre honorable president Macià. Però les escupinades d'aquesta genteta van a l'aire i en caure retornen damunt la seva mateixa faç.

Les dretes tenen la pell de tortuga, no senten les puntades de peu, que el poble els donà el 14 d'abril de 1931, com tampoc senten ara les paraules amarades de raó i justícia que els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya pregonen per arreu de la nostra terra, fent de la democràcia un temple d'amor i treball.

No saben prou bé eixes tortugues amb verí d'escorçó que amb el poble no es pot jugar, puix la història ens diu que la justícia més noble i més terrible a l'ensens, és la que el poble es fa quan la paciència se li és acabada.

No fa pas molts dies contemplava una imatge de Sant Jordi matant el Drac, i jo em preguntava tot pensant amb la genteta cavernària:

No estaria millor que en lloc del Drac, Sant Jordi matés al senyor Esteve?

Les dretes de la nostra terra potser els aniria millor i més de profit, fessin "acte de contricció" i veurien com estan faltant descaradament a l'octau manament de la (Segueix a la plana 8).

La casa «SALDADORA» dedicada a teixits i novetats, es presenta al públic a complir una missió sempre nova i d'acord amb els temps que correm.

«Vendre gèneres de bona qualitat a preus molt barats i en benefici dels compradors, per haver-los obtingut en forma ocasional».

«SALDADORA» busca i obté veritables ocasions en tota classe de gèneres a profit dels seus clients».

«Tenim tot el que vostè necessiti en llanes, sedes, cotons, etc., a uns preus irrisoris que cal que conegui».

«Es amb interès de vostè que li recomanem una visita a «SALDADORA».

Plaça de la República, 13, pral.

Totes les vendes es fan rigorosament al comptat - OBERTURA EL DIA 23
Gèneres de novetat. - Articles d'absoluta confiança. - Preus excepcionals

FLORINATA

PASTISSERIA I CONFITERIA

RAVAL BAIX DE JESÚS, 4 - REUS

Especialitat en Pastes de tè, Reposteria
i Gambetes de tota mena

HORARI DE TRENS

DE REUS A BARCELONA (Per Vilanova)

	Lleug.	Luxe	Expr.	Lleug.	Corr.	Mixte	Ràpid
Sortida de Reus	6'43	7'30	12'51	13'15	15'39	17'11	21'14
Arrib. Barcelona, baixador	8'43	9'11	14'31	15'25	18'14	20'20	23'05
Arrib. Barcelona, estació	9'04	9'22	14'42	15'36	18'25	20'31	23'16

DE BARCELONA A REUS (Per Vilanova)

	Mixte	Ràpid	Corr.	Lleug.	Expr.	Lleug.	Luxe
Sortida Barcelona, estació	5'48	8'28	9'—	14'—	14'48	18'48	19'58
Sortida Barcelona, baixador	6'—	8'40	9'12	14'13	15'—	19'—	20'10
Arribada a Reus	9'13	10'24	12'19	16'22	16'39	21'07	21'51

DE REUS I FALSET A MORA

	Merc.	Ràpid	Corr.	Expr.	Merc.	Lleug.	Luxe
Sortida de Reus	6'50	10'28	12'49	16'42	17'55	21'10	21'54
Sortida de Falset	8'45	11'07	13'46	17'20	19'11	21'58	—
Arribada a Mora	9'30	11'30	14'15	17'43	19'52	22'25	22'54

DE MORA I FALSET A REUS

	Lleug.	Luxe	Merc.	Expr.	Corr.	Merc.	Ràpid
Sortida de Mora	5'17	6'18	7'42	11'42	13'48	15'52	20'—
Sortida de Falset	5'59	—	8'51	12'17	14'38	17'42	20'39
Arribada a Reus	6'40	7'27	9'57	12'48	15'25	18'59	21'10

DE REUS A SALOU

Sortides: 8'— 11'15 15'— 17'50
extra, festius: 10'—

DE SALOU A REUS

Sortides: 8'55 12'30 16'— 18'—
extra, festius: 10'35 19'— en substitució del de les 18'—

INMEJORABLE
PARA LOS NIÑOS

Déles a los niños cuanto quieran de esta deliciosa bebida, hecha a base de puro jugo de naranjas en completa madurez.

Orange CRUSH es bueno para ellos porque posee verdadero valor alimenticio.

Refrescante, sano y nutritivo

REHUSE TODA CLASE DE IMITACIONES

¡No pida Orange, desconfíe. Diga:

Orange-CRUSH

Garantizada su pureza por: Nombre, marca y botella registrados.

 Garantida la seva pureza per
FABRICA MARCH de REUS

Agència Oficial "Westinghouse" Rèdio

Agència Oficial "Crosley" Rèdio

COMPTAT I A TERMINIS

Reparacions ràdio - totes les marques

Làmpara prodigi per a regals

Màquines d'afeitar enxufables
a la corrent de llum

ENRIC ALBERICH - Raval Santa Anna, 16 - REUS

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

REUS

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

RECADERS

ASCO: Jaume Ribes, Plaça Prim, Llimpiabotes. — BARCELONA: Rosend Mas, Julià Nogués, 14; Lluís Mateu, Llovera, 14; Antoni Serrat, Llovera, 36; Josep Solé, Raval alt de Jesús, 41 bis; Agència Baró, Sant Joan, 2. — CASP I FAIO: Joan Martorell, Cervantes, 71 (Campanaret). — FALSET: Frederic Llorenç, Plaça de Prim, Llimpiabotes. — FLIX: Joaquim Franc, Santa Teresa, 31. — LLEIDA: Josep M. Lari, Casals, 3; J. Martorell, Llovera, 36; Manuel Rabascall, Plaça Prim, Llimpiabotes. —

MARSA: Francesc Sancho, Llovera, 36. — MONTBLANC: F. Baldrich, Raval alt Jesús, 41 bis; Ramon Sabaté, Llovera, 36. — MORA: Joan Costa, Plaça Prim, Llimpiabotes; J. Vaqué, Julià Nogués, 14. — TARRAGONA: Francesc Canyagueral, Llovera, 36; Pau Llauredó, Llovera, 14; Pere Llauredó, Raval alt Jesús, 41 bis. — ULLDEMOLINS: Pere Puigali, Plaça de Prim, Llimpiabotes. — VALLS: Joan Prats, Donotea, 13. — Josep Badia, Plaça de Prim, Llimpiabotes.

Si voleu defensar els vostres interessos
recordeu-vos de

Manuel Palmada

Raval alt Jesús, 35.-Telèfon 86

quan tingueu necessitat de Màquines
per a escriure o quelcom que a elles
es refereixi

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de
venciment corrent
el líquid dels quals ens sigui
conegut.

OPERACIONS DE BORSA
DESCOMpte DE CUPONS
DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

Tintoreria "La Ràpida"

Senyora: La higiene li recomana
aquesta casa que li entregarà els
encàrrecs al dia. Dols en 4 hores
Carrer Jesús, 19. - Tel. 486-X

Xalets en venda

Situació immillorable.
Carrer Frederic Soler
Raó: Sol i Ortega, 22, 1.er

DINTRE POC

GEL CRISTALLS

en blocs de 25 quilos
especialitat de la fàbrica de gel
"LA SUÍZA"
de Josep Ormosa Soler.

Mutualitat d'Accidents Agrícoles del Camp de Tarragona

ESTATUTS APROVATS PER ORDRE DEL MINISTERI DEL
TREBALL DE LA REPUBLICA

DELEGACIÓ DE REUS: Cambra Agrícola, Bisbe Grau, 9

QUOTA D'INGRÉS PER UNA SOLA VEGADA DUES PESSETES PER SOCI. - PER
CONSTITUIR EL FONS DE GARANTIA FIXAT PEL MINISTERI DEL TREBALL,
PER UNA SOLA VEGADA DUES PESSETES PER JORNAL DE TERRA ASSEBURAT.

Queda assegurat TOT accident ocorregut, sigui amo o jornalier,
en el cultiu, transport i elaboració dels productes de les finques asse-
gurades, mentre dits productes siguin del colliter.

Les ulteriors despeses dels accidents, seran repartides a propor-
ció de l'extensió i classe de cultiu de les finques assegurades.

Autobusos Reus

SERVEI DE MASOS

Horari

MISERICORDIA (Sort. Pl. Prim)
Sortides: 8'15, 13'20, 14'35 i 19'15
ROQUIS (Sort. R. B. Jesús-font)
Sortides: 8'10, 13'10, 14'30 i 20'20
PEDRA ESTELA (Sort. Pl. Prim)
Sortides: 8'45, 13'05, 14'55 i 19'45

Josep Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Collegis de Reus i de Tar-
ragona.

Telèfon 63 B.

Estudi: Sant Joan, 7, entresol.

REUS

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 en-
tresol. Telèfon 46 B.

Sucre de Maduixes

PURGANT IDEAL

Servei d'òmnibus entre Reus i Salou

Dies feiners

Sortides de Reus (Davant Hotel Londres)	Sortides de Salou (Restaurant Planas)
a les 7'50	a les 8'35
" " 10'10	" " 12'10
" " 13'05	" " 14'45
" " 15'30	" " 16'—
" " 16'40	" " 18'15
" " 19'05	" " 19'45

Extraordinaris dies festius
(A partir del dia 9 de juliol)

Sortides de Reus	Sortides de Salou
a les 8'30	a les 8'50
" " 9'—	" " 9'20
" " 9'30	" " 9'50
" " 10'—	" " 11'50
" " 10'30	" " 12'20
" " 12'30	" " 13'30
" " 13'05	" " 14'30
" " 14'50	" " 15'10
" " 15'—	" " 15'30
" " 15'50	" " 17'15
" " 16'10	" " 18'15
" " 18'—	" " 19'—
" " 18'40	" " 19'45

Epidermis de tortuga

(Segueix de la pàgina 5)

lleï de Déu, tan defensada per ells i potser a l'ensem fent examen de consciència veurien els espectres de Rizal, Ferrer, Galan, Hernández i àdhuc de milers de mares doloroses que ploren eternament la mort de llurs fills que deixaren les seves formoses vides en aquelles terres del Marroc, etapa culminant d'aquella "Banderita roja i gualda" que simbolitzava l'Espanya del Borbó i de la genteta que encara no té vergonya de parlar després de tanta negror fratricida que embolcalla la seva història

P. DE R. N.

Els esports

Futbol

EL PARTIT D'AVUI

Aquesta tarda a les quatre, a l'Estadi del Reus Deportiu se celebrarà l'anunciat partit de futbol entre el F. C. Ripollet i el Reus Deportiu, amb el qual s'inaugura la present temporada.

No cal dir amb l'interès que és esperat aquest partit a fi de poder veure l'actuació d'ambdós onzes i principalment del Reus, ja que l'equip que avui defensarà els seus colors serà el mateix que el vinent diumenge dia 24 ha de jugar amb el Martinenc al camp d'aquest en el primer partit de campionat de Catalunya.

Els equips seran:

Ripollet: Puente, Campanya, Maranges, Domènec, Sans, Simon, Comas, Raimundo, Casas, Borràs i Morató.

Reus Deportiu: Sans, Sans, Guasch, Margalef, Buyé, Fornés, Climent, Magrinyà, Randuà, Gascón i Rovira.

El porter Sans, que avui reapareix a l'equip del Reus Deportiu, defensarà l'actual temporada els colors d'aquest club.

No cal dir el reforç que representa a l'equip la inclusió de Sans i l'optimisme que entre jugadors i aficionats ha fet regnar. Ara només esperem ressonants victòries i un brillant paper al campionat.

Per aquest partit caldrà que per tal d'obtenir les bonificacions de costum, presentar el rebut del mes actual.

Les senyores pagaran una quantitat molt reduïda per l'entrada general amb dret a seient.

* A Les Palmes el Victòria ha guanyat a l'Athlètic de Bilbao per 4 gols a cap. Aquesta victòria ha entusiasmat a tots els futbolistes canaris, quan més, en presentar-se els bilbains com equip internacional, 14 vegades campió espanyol i l'equip millor de la península.

Natació

II CAMPIONAT COMARCAL

Avui a la tarda, a les 5'30, tindrà lloc a la piscina del Reus Deportiu la segona jornada d'aquesta interessant competició.

La igualtat de forces entre els nedadors locals i tarragonins fa esperar que en algunes proves hi hagi fortes lluites i en la classificació per equips és difícil assenyalar qui serà el vencedor entre els C. N. R. Ploms, C. Nàutic de Tarragona i Reus Deportiu.

Mitja hora abans del festival estarà oberta la guixeta.

Les senyores i socis del C. N. R. Ploms i Reus Deportiu (entitat) tindran la bonificació de mitja entrada i els socis de la Secció de Natació del Reus Deportiu l'entrada serà gratuïta.

* M. Ducos, sots-secretari de Instrucció Pública del govern francès ha declarat que la natació serà obligatòria a les escoles franceses.

Boxa

Es confia que per tal de presenciar el match Carnera-Uzcudun a celebrar el mes vinent a Itàlia, l'entrada rebassarà de les 40.000 persones.

Atletisme

L'atleta madrilenya Margot Moles que, com altres atletes, la Confederació Espanyola d'Atletisme no deixà actuar a Torí, ha batut

fora de concurs, en deu metres, la campiona olímpica de disc.

Ciclisme

Trueba, junt amb altres "asos", ha hagut d'abandonar a causa de la pluja la cursa celebrada en el Criterium de Brusselles.

REGISTRE CIVIL

del dia 16 de setembre de 1933

NAIXEMENTS

Cap.

DEFUNCIONS

Joaquim Brió Barberà, 33 anys, A. Sardà, 26.—Miquel Capdevila Roig, 64 anys, Sant Benet, 30. — Pere Bargalló Domènec, 12 anys, Hospital Civil.

MATRIMONIS

Aleix Oliver Martínez amb Josepa Blanch Faiges.

Informació telegràfica i telefònica

La situació de Cuba

LES MILICIES

L'Havana, 16.—La indiferència del Govern deixant als estudiants i obrers constituir unes milícies sota les ordres dels sergents que es sublevaren en Camp Colúmbia contra el Govern de Céspedes, ha produït mala impressió entre els partits polítics que temen que es tracti d'una organització feixista per a oposar-la en un moment determinat a l'exèrcit si aquest recolza al president Grau San Martín.

AGRAVACIO DELS CONFLICTES SOCIALS

L'Havana, 16.—Els conflictes socials plantejats a províncies ten-

deix a agreujar-se, puix els patrons es mostren irreductibles en la concessió d les millores sol·licitades pels vaguistes. A Santiago els negres es neguen a reprendre el treball mentre no se'ls concedeixin els mateixos drets que gaudeixen els blancs. A Santa Clara els comunistes s'han incautat d'algunes hisendes, gràcies a la impunitat que els concedeix el fet de que no hi hagi encara governador ni autoritats. A Camagüey la situació és també molt delicada, puix es troben en vaga, a més dels ferroviaris, els obrers de les refineries de sucre i els pastissers.

El secretari de l'Interior ha declarat que el Govern estudia la constitució d'un organisme que cuidi de la solució dels conflictes socials.

ACTUACIO ENERGICA

L'Havana, 16.—El secretari de Guerra i Marina, coronel Aguado, ha manifestat que el Govern provisional procedirà a una reorganització de l'exèrcit amb l'objecte de donar-li una major eficiència, impedint que predominin en ell els elements que eren adictes a l'ex-dictador Machado.

Ha dit que el Govern ha intimat per última vegada als oficials rebels a col·locar-se dintre la legalitat i que si aquesta intimació no causa efecte les mesures més enèrgiques seran emprades contra els que es proposen fer perillar la independència de la nació cubana.

Foment Nacionalista Republicà

Convocatòria

Per acord del Consell de Govern i a petició del Comitè Polític, es convoca a reunió general de socis per al proper dilluns, dia 18 de setembre, a les 10 de la nit de primera convocatòria i a dos quarts d'onze de segona.

ORDRE DEL DIA

Posició de Foment davant l'actuació del consoci i diputat a les Constituents senyor Loperena, a la Comissió Parlamentària de Responsabilitats.

Aquesta reunió se celebrarà a l'estatge d'hivern.

Reus, 13 de setembre de 1933.—P. A. del Consell de Govern.—El Secretari.